

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kü-
lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér száma 1 korona.

Kossuth Lajos halálának évfordulója.

(T. J.) A nemzeti színű lobogók or-
szágszerte hirdetik, hogy ünnepe van a
magyarnak. Örömsugár mindenfelé, a haza-
szeretet lángja szent buzgalommal ég a
honfi arcokon; hisz szabadsága felvirágo-
zásának napját ünnepli a nemzet, márczius
15-ikét.

De mi ez . . . a nemzeti „tricolor“
helyén gyászlobogók lengenek, gyászt ölt
az egész ország népe, gyászt ölt a hazafias
érzés.

Gyászt ölt az ország kevéssel az öröm
ünnepe után, mert a márczius 15-én kivívott
szabad eszmék hirdető apostolának, meg-
testesítőjének, Kossuth Lajosnak szíve már-
czzius 20-án dobbant utolsót imádott hazá-
jáért.

Márczius 20-án 6 éve lelt hazát a
nagy hontalan; megtért lelke az Urhoz,
hogy annak zsámolyánál virrasszon, örököl-
jön a magyar haza szabadsága fölött.

Kossuth Lajos . . . van-e magyar
szív, ki e név hallatára fel ne dobbanjon,
hogy a hálaérzet ne töltse el lelkét az iránt.

ki egy egész nemzetnek, a magyar nemzet-
nek adott hazát s ő maga a hontalanság
keserü kenyerén volt kénytelen élni?

Ó nemzetem, le tudod-e róni háládat
nagy fiad iránt, kinek lángszelleme egész
életén át érted, csak egyedül érted dol-
gozoit.

Le tudod-e róni háládat iránta, ki ha-
lalos álmoból új életre rázott föl.

Mikor az ő lángszava végigdörgött az
országban, a nemzet, ki mély tespedésében
már-már a halálharang csendülését várta,
egyszerre talpra állt a feltámadás ezüst
harsonája szavára.

Varázsszavára földből termettek légiók
s a honatyákat szent gerjedelemre ragadva
200.000 honvédet állított harcra, mikor
az országgyűlésen felszólalt, hogy „mentsék
meg a hazát!“

A hála, igen azt megmutattad, hogy
nem halt ki érző kebledből nemzetem s
holta után honfiúi kegyeledet haza hozta
holttestét, hogy a szent haza földjében
nyugodjék, hogy elzarándokolhassunk sirjá-
hoz s ott elsirhassuk, ha szívünk vérzik:

„Mi neked fájt, nekünk most fáj,
Könyűnket viselni bajos,

ha valaki vádat formálna belőle a mai állapotok
ellen, azt én viszont egyoldalúsággal vádolnám.
Nem szabad megfedkezünk a következő egy-
szerű igazságról: azt, hogy költészetünk átalakult
és új csapásokon halad, az idők nagy vál-
tozásai okozták.

Amagyar társadalom, miután átment egy
kegyetlen abszolútizmus minden sanyargatásán
és az alkotmányos szabadság garanciából meg-
nyert annyit, a mennyivel nemzeti létét fokozato-
san fejlesztheti: óvatos megfontolással, lassú lépé-
sekkel halad céljai felé.

A kevesek égő lelkesedése, abban az idő-
szakban, a mikor magas vágyak és remények he-
vitették az úttörők gárdáját: most megoszlik az
egész nemzetben. Ez a megosztás csökkenti a
lelkesedés bensőségét, forrását. A nemzet las-
sanként hozzászokott ahhoz, hogy ideálokért
nem lelkesedik, ha azok megvalósulása nem
történhetik meg a legrovidebbre szabott időben.
Hozzá szokott ahhoz, hogy a mi az idealizmus-
ban szép, fölládozza annak, a mi a gyakorlatban
hasznos, nem is próbálva meg: vajjon, hogy álla-
nánk, ha ezt a kettőt valahogyan egyesítenők?

A kiábrándulásnak egy része harapódzik el
nemcsak a nemzeti eszmékkel, nemcsak a nemzeti
ideálokkal, hanem általában az egész étellel
szemben.

Mi az? Káros állapot-e, vagy az érettség
természetes prozesusa? Nem hasonlít-e ez egyes
emberhez, mikor az ifjúkorból átlép a férfikorba,
s a rózsás illúziók, a kedves ábrándok, a nemes,
de inpraktikus hevülések kiköltöznek belőle, hogy
helyüket a gyakorlati szempontok mérlegelése, a
tények bírálata foglalja el?

Maradjon ez a kérdés eldöntetlenül. Egy bi-
zonyos a magyar nemzetnek komoly, nagy mun-

De Istenünk segíteni fog;
Nyugodj békén Kossuth Lajos.“

Abony város hazafias közönsége is
megünnepelte a gyász napot s mindenfelé
fekete zászlók hirdették a kegyeletet, mely-
lyel Kossuth Lajos emlékét őrzik.

Ott lehetett látni minden házon 48
óraig, különösen a város belső területén a
gyászlobogókat; mindenki kitűzte azt, aki-
nek volt.

Az összes egyleteken hirdette a kegye-
letet a gyászlobogó, kivéve a munkás-egy-
letet.)*

Abony város közönsége mindig kegye-
lettel őrizte nagy fia emlékét. Hisz innen
is Abonyból voltak kint a nagy hontalan-
nál, hogy személyesen is lássák, beszélhes-
senek a legnagyobb magyarral.

És jól van ez így, ki őrizze meg, ki
emlékezzék arra, ha maga a magyar nem-
zet nem ápolja, nem őrzi meg emlékét
legnagyobb fiának.

Nézzünk széjjel, melyik nagy nemzet-
nek volt annyi jeles férfia, mint a magyar-
nak és mi lett volna belőle annélkül.

*) Bizonyára feledékenységből, mert a szándékos kihú-
zódást az általános kegyelet nyilvánulásából föl nem tétel-
zhetjük. Szerk.

TÁROZZA.

Tavaszi szellő.

Ha jó a tavasz langyos szellője
S végig simítja fürtimet,
Dalt sugva, és hőszerelmet dalva —
Úgy bántja, vérzi szívemet.

És kél bennem vágyó, titkos érzés
— A csalódott szív álmai
Hol biztos, boldogabb honra lelnek —
El messze-messze szállani.

Honnét jött vagy vissza száll a szellő
Vinné magával bánatom
Hogy háborgó lelkem nyugtot lelne
'S ne fályna szívem oly nagyon.

Khon Zelma.

Modern magyar poézis.

Irta: Ábrányi Emil.

Vörösmartyról volt szó a Kisfaludi-Társaság
vasárnapi nagygyűlésén. Beöthy Zsolt dicsőítette
ékes szavakkal. És ma valaki azt kérdezte tőlem:
mit szólna Vörösmarty, ha mostanába fölkelne a
sírjából és látná a mai irodalom, a modern ma-
gyar poézis arculatát? Lehetetlen, hogy ráismerne,
annyira átalakult, annyira különbözik a ré-
gitől.

A kérdés időszerű, a megjegyzés igaz, de

kára van szüksége, hogy államát megszilárdíthassa
és leltállhason a létért küzdő európai népek
versenyében, melyből minden idilli vonás, minden
naív kedélyesség hiányzik.

Ha a magyar társadalom ma ilyen, annak a
főokait az európai viszonyokban, a korszellemben,
az emberiség haladásában kell keresnünk. Nem
lehet eilenállanunk a külső nyomásnak.

A természettudomány minden pozitív hitet
össze tör és az embert a vallás megnyugtató, kis
keretéből a mindenség végtelenségébe ragadja, a
hol más nincs, mint egy materiális örök törvény,
a folytonos teremtésnek és a folytonos rombolás-
nak ránk nézve érthetetlen, de szemmel látható
princípiuma.

A filozófusok az ember semmiségét és az
élet álomszerű komédiáját sohasem hirdették vak-
merőbb szellemességgel, mint a mai napjainkban.
A szocializmus egyesíti a legborzasztóbb mate-
rializmust a legmagasztosabb ábrándozással. —
Általános boldogságot akar a nélkül, hogy hinne
a boldogságnak; mindent a földi életre épít
és eleped a végtelenség szomjába és naponkint
százakat kerget az öngyilkosságba, akik se-
m m i s é g ű k tudata elől menekülnek a semmi-
ségbe.

Az ipar és kereskedelem óriás konkurencziá-
ja vasutak acélkapásával szorítja a világ bordáit
és milliók szerencsésjét vagy bukását dönti el az
árfolyam emelkedése egy pillanatával.

Az uralkodó politikai formák, állami elvek
végső erőfeszítéssel kelnek birokra egy hatalmá-
nak tudatára ébredő demokracziával, mely a hu-
szadik század özönvize gyanánt készül elborítani,
elsöpörni mindent, a mit ma Európában társa-
dalmi rendnek nevezünk.

Ime, kedves vádaskodók, ezek a tények és

Bizony-bizony a százados harcok törökkel, tatárral, némettel rég elsöpörtek volna bennünket . . . .

Azért meg kell becsülnünk jeles férfainkat, mert a melyik nemzet nagyjait nem tudja becsülni, az a szabadságot nem érdemli.

Ünnepelt tanító.

Alig van állás, mely a lelki erőket annyira igénybe venné, mint éppen a tanítói, alig van pálya, mely oly sokoldalú ismeret követelne, mint ez. Bármily képzettséggel és tág ismeretkörrel is bírjon a tanító, munkája egyenlő a kőnek hegyre való görgetésével, ha érzelmeit nem uralja, lényét nem tölti el a szelid türelem. Módnélkül hosszú az a pálya, mit lassu lépésben kell végig járnia s ha e beláthatatlan utvonalon a türelemtől elhagyatva bolyong, tömkelegbe jut, le kell mondania annak reményéről, hogy valaha e göröngyös út végére érjen. Hosszu a tanítói pálya, 40 év szükséges annak bejárásához s vajmi ritka eset az, hogy a türelem védpajzsa alatt is hivatásának útját teljesen bevégezhesse. — Ily ritka eset hősét ünnepelte f. hó 18-án B o g y ó S á n d o r igazgató-tanító személyében az a nagy számú közönség, mely a róm. kath. központi iskola egyik feldíszített tantermében összegyűlt. A megjelentek között szemlélhettük Abony város előkelőségének s a róm. kath. iskolaszék képviselőit, „A b o n y” szerkesztőjét, a róm. kath. és ev. ref. egyházközség tanszabályt, a jubiláns tisztelőit, barátait, hölgyközönséget, volt tanítványainak csoportját, az ünnepelt tanító vejét Tóth János méhéstanárt és családjának több tagját.

Az ünnepélyt, mely tanítványai és tisztelői adományából a 40 év emlékére szerzett ezüst tárgyak s kartársai ajándékának átnyújtását célozta, ft. H i r l i n g J á n o s, h. plebános az iskolaszék nevében a következő emelkedett hangulatu üdvözlő beszéddel nyitotta meg:

Mélyen tisztelt Igazgató-tanító Ur!

Abony város közönsége a kartársak s az iskolaszék nevében üdvözlöm Önt mélyen tisztelt igazgató-tanító ur, tanítói működésének 40-ik tavaszán. Üdvözlöm Önt e reánk nézve is magasztos ünnepen, melyen az érdem méltó elismerést, a fáradhatlan munkás jutalmát, a hűség és becsület keronát, a polgári erély kitüntetését, az isteni félelem s a vallásos élet

álmok, ezek a látványok és sejtelmek alakítják át a magyar társadalmat évtizedek óta.

A modern magyar költészet nem más, mint ennek az átalakulásnak és a vele járó hangulatnak a hű kifejezése.

Meg van benne a pesszimizmus sötét melancholiája éppen úgy, mint az emberiség szebb jövőjébe vetett hit. Van benne ezinismus és nemes rajongás. Szereti a természetet, de nem a természetimádok szűzies áhitatával, hanem egy szellemes mizantrop önzésével, a ki azért fordul hozzá, hogy balzsamával időességét gyógyíthassa. Tudja szeretni a nőt és a családot, talán sokkal mélyebben, mint a mult korszakok költője, mert érzi, hogy az élet sivár hazájában a házi tűzhely edesebb pihenőt kínál, de van benne jó adag könnyelműség, sőt frivolitás, mely egészen a pikáns irodalom határáig csapong.

Hangban, tárgyban, felfogásban, érületben, modorban, kifejezésben egészen más, mint a mult költészeté.

S mindez még csak a kezdet.

Az új századok képére formált irodalom anyagáról és szelleméről ma talán fogalmunk sincs.

Csak egyet tudok.

Bármily átalakuláson menjen keresztül a világ, bármily magaslatra hágjon a tudomány, bármily diadalokat arasson a gép és a praktikus józanság: költők mindig lesznek, és a föld dal nélkül nem fog maradni soha.

Változnak a korszakok, változnak a költők, de a költészet maga állandó és örök! Kitör a szecsessiós poeta szívéből, és meg fog esendülni az utolsó ember száján, a mikor a föld megfagy, és olyan lesz, mint egy óriás, fehér temető.

Az utolsó láng, mely a fagyott és kialudt földön fellobog: a poézis lángja lesz.

áldást és örömet hozott, midőn ez ünneplő közönség az elismerés pálmáját, a hálás tanítványok kegyeletadóit rojják le s mi kartársak a tisztelet és nagyrabecsülés hála koszorújával övezzük körül.

40 év hosszú idő bármely pályán, hát még olyan pályán, mely csak töviseket terem.

Az emberi életben talán senki sem fárad oly észrevétlenül mások javára, mint a tanító. S ez az önzetlenség abban kulminál, hogy minél jobban fárad, igyekszik a tanító, annál nagyobb a tanulók haszna. Jogosan mondhatják a szülők, a tanítványok: „A titek az érdem, mienk a gyümölcse.” S ha ezt az önzetlen feladatott úgy oldja meg valaki, mint Bogyo Sándor, méltán tarthat számot az elismerésre, mert a haza boldogítására törekedett. A jóbarátra rábizzuk pénzünket, az orvosra életünket, a tanító kezébe életünk legdrágább kincsének, gyermekünk jövőjét.

Ime egy nemzedék áll ma itt, kik ma már anyák és kiknek örömköny sugárik szemökből. E nemzedéket Ön nevelte. Öné az öröm, Öné a hála és elismerés. Ön tanítá isteni félelemre ön csepegtette szívökbe a legnemesebb érzelmeiket, az egyház és hazaszeretetet. Ezért magasztalta már Dániel próféta is azokat, kik másokat tanítanak e szavakkal: „A kik az igazságra tanítják az embereket, ragyogni fognak, mint az ég csillagai mindörökké.” Fogadja k tanító ur Abony közönsége s az iskolaszék nevében egy a kötelesség szolgálatában majdnem fél százados oly hűséggel és önfeláldozattal eltöltött munkálkodásának érdemkoszoruját ezek háláját és szeretetét. Hosszabítsa meg az Ég öreg napjait sok áldással s valamint az öreg Jákob patriarka ősz fürtjeinek egyes Izrael örült, úgy örvendjen az Ön tiszteletre méltó életének az egész város, mely szívből vesz részt e nap örömeiben s lelkesedéssel fon érdemeinek hála koszorút.

Az Isten igen sokáig éltesse egyházunk, magyar hazánk s a tanügy felvirágozására!

Az öreg tanító elérékenyülve válaszolt. Könnöző szemekkel tekintett a multba, majd megpihent tekintete tanítványainak látásán s erőt nyerve sorolta fel, kik voltak vezérlő eszméi 40 éves működésében; legnagyobb erőt talált — mondá — abban a talizmánban, mit atyja szívére kötött mielőtt a világba lépett volna, — az Istenben vetett erős bizodalom hitében. Végül forró köszönetet mondott az iskolaszék szives megemlékezéséért.

Ezután egykori kedves tanítványa Király Ferenczné urnő gyöngéd érzelmeiből fakadó szép szavakkal tolmácsolta a volt tanítványok s tisztelőinek háláját, elismerését, melynek külső kifejezése jeléül nyújtotta át az ezüst diszpozarát és tintatartót. Köszönő szavakkal átvéve az emléktárgyat, megígérte a jubiláns, hogy tanítványainak megemlékezését holtá napjáig meg fogja őrizni.

Kartársai részéről Schlosser László alatt közölt leudületes szavakkal méltatta 40 éves pályafutását és a sikereket, melyek üdvös működését jelzik.

Igen tisztelt Kartársunk!

Kedves Barátom!

Kartársaid megbízásából van szerencsém hozzád szólni és mondani: Minél gyöngédebb a szív, annál könnyebben fakadnak annak bensejében a szeretetnek, a tiszteletnek, az öröme és a rokonszenvnek nemes érzelmei.

Szokatlan módon összpontosulnak mai napon érzelmeink, ünneplő külsőséggel járulunk elődbe mélyen tisztelt kartársunk, hogy elmondjuk neked névnapod évfordulóján, hogy a jó Isten éltesen még igen sokáig úgy kedves tieidnek, mint édes mindnyájunk öröme.

Ezen alkalomnál azonban még egy más érzésünknek, kedves kötelességünknek is óhajunk kifejezést adni.

Dicsénekünket sokkal magasztosabb szavakban, érdemeidhez méltóbban tudnók szöni, elzengeni, ha veled ez előtt 40 évvel szállunk vala azon pályára, a mely neked hosszú évek során át sok gondot, keserűséget, nélkülözést, igen sok munkát, de mind azoknál több örömet szerzett. Meg van irva, ha a jó Istennek a sok örömeért, a mely bennünket ér hálát adnánk, nem maradna időnk a jajgatásra.

Eddigi tapasztalásainkból is már elég meggyőződést szereztünk magunknak arról, hogy te igen tisztelt kartársunk, hosszú 40 éven át hi-

vatásodat mindenkor a legnagyobb lelkiismerettel, lankadatlan szorgalommal, odaadó szeretettel töltötted be.

Nem törődél a régi kor eme előitéletével: „Quem Dii odere, Paedagogum fecere.” Az igaz, számtalanszor gondolkozóba eshetél a fölött nevelési munkád megoldásában, hogy miként tarthatja fenn magát ezen hagyomány a mai művelt kor igazságaként.

Te azonban haladtál, feltartóztatlanul haladtál, hivatásod elődbe szabott útján 40 éven felül. Vallásos buzgalommal, igaz áhitatra neveléd az egyház leányait, honfiúi szeretettel ébresztgetted tanítványaid drága hazánk iránti honleányi érületét; mint példás tanító, mindenkor oda törekedtél, hogy növendékeid a társadalomban, a nekik jutott állapotban sorsukkal megelégedve, folyvást munkálják önjavukat és mások javát.

Annyi kötelesség teljesítése után, örömmel látjuk, hogy a nehéz harcot jól vívtad meg, győztesen kerültél ki abból, sértetlenül megtartva lelki és testi erődöt. Melyikünk ne kívánna példadon megedződni? Mindnyájan lelkesült erővel ott kívánjuk felfogni a szent kötelesség fonatát, ahol te azt majd elejteni fogod.

Jól esik most látnunk érdemeid jutalmát, igen azon drága ajándékot, a melyet lelkiismereted nyugalmában szerencsés vagy birni.

Most pedig fogadd tisztelő kartársaid ezen csekély ajándékát fogadd ezen gyűrűt, mint végtelen tiszteletünk simbolumát emlékül. Engedje Isten ezt soká, igen soká teljes erő és egészség mellett hordanod.

Minket pedig tarts továbbra is szives szeretettedben. Éljen soká!

A szónok végső szavainál az ünnepelt tanító ujára illesztette a tanszabályt ajándékát, egy jókora arany fejes gyűrűt, mint kartársai szeretetének fényes bizonyítékát.

Mire a kiérdemült tanító viszonzszeretetének zálogául, megeskölte kartársait.

Starrach Károlyné urnő azon alkalmából, hogy őt bevezette a kath. vallás ismeretébe, melynek alapján az egyháznak hű leánya lett, elismerő szavakkal mondott köszönetet fáradásaiért s emlékeztetül egy esinos szivar és dohánytartóval kedveskedett volt tanítójának.

Az ünnepélyt a volt tanítványok nevében Nagyné, Urbán Anna asszony bátor fellépéssel elmondott verses köszönetje s a távozó közönség kézszeritása és jókívánatai fejezték be.

Elmult a 40 év, de hálás tanítványai, tisztelői és szerető kartársai megőrizték annak emléket az átnyújtott külsőségeiben. Azonban nagyobb az emlék ott benn, a szívben. Még nagyobb a jutalom, mit Isten adott, amit azoknak nyújt a Mindenható, kik őt igazán szolgálták, a jó egészség, a hosszú élet! V. I.

A „Katholikus Olvasóegylet” nagy gyűlése.*

A helybeli „Kath. Olvasóegylet” f. hó 11-ikén d. u. 5 órakor saját helyiségében tartotta évi nagy gyűlést több mint 100 tag jelenlétében.

A népes gyűlés nevezetesebb tárgyait a következőkben ismerteltük: Király János, az egylet buzgó elnöke összetartásra, vallásosságra és hazafiságra buzdító beszéddel a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyvek felolvasása és hitelesítése következett. Elnök ezután az egylet anyagi helyzetét ismertette, mit a gyűlés örömmel vett tudomásul, mert alig egy év lefolyása alatt a házvételből eredő költségek teljesen rendeztetek. Megszívlelésre méltók voltak ennek kapcsán elnök ama szavai, melyeket különböző műveltségű tagokhoz az egylet tekintélyének és jóhírnevének fentartása érdekében intézett, hangsúlyozva, hogy „a tagok nagyon szépen megférnek egymással, ha egyik a másika iránt elnézéssel, szeretettel és bizalommal viseltetik.” A nagy napok emlékéhez méltó lelkesedéssel határozatott azután a márczius 15-ikének megünneplése, még pedig az egylet kath. jellegére való tekintettel zene nélkül; mert hiszen a zene ügyis csak külsőleg emeli a fényt, míg az igazi hazafiúi érzés a szivekben lakozik.

Általános helyesléssel határozatott el továbbá az egylet régi bélyegzőjének megváltoztatása, épülésére mindazoknak, kik mereven ragaszkodnak minden régiséghez. Az új bélyegző, mely Veverán I. jó ízlését dicséri, köralku leend, kö-

* Utóbbi számunkra későn érkezett.

zépén nyitott könyv és kereszttel; felirata „Abonyi Kath. Olvasóegylet 1873.”

Temesközy Gerzson írásbeli indítványára és az egylet tagjainak régi óhajára is, lelkes éljenzés közt választották tiszteletbeli taggá ft. Viz Zoltán kun-szent-miklósi plébánost, kinek az egylet felvirágoztatása körül elévülhetetlen érdemei vannak.

Azután a tisztviselők választására került a sor. Egyhangulag a régi tisztviselők választották meg Horváth József másodjegyző kivételével, ki gyengélkedése folytán ebbeli tiszteről lemondani készült; helyette Szücs István választott meg. A választmányba is a régiak maradtak, kikhez még ft. Viz Zoltán helyett, ft. Hirling János h. plébános választott be.

Több kevésbé jelentékeny tárgy elintézése után a gyűlés azzal a lelkes hangulattal, melylyel kezdődött, véget ért.

Jelen volt.

Előfizetési felhívás.

Az „ABONY” jövő számával a III-ik évfolyam második negyedébe lép. — Legyen szabad reménylenünk, hogy eddigi működésünkkel tisztelt olvasóink megelégedését — ha csak részben is — kiérdemeltük; ez a megelégedés a mi egyedüli jutalmunk fáradságos munkálkodásunkért.

Szerénység nélkül mondhatjuk, hogy a közönség érdekeit — személy vagy osztály érdekek mellőzésével mindenkor áldozatkészséggel szolgáltuk, e cél lebeg előttünk ezután is; munkálni a szeretet s az igazság szent nevében.

Hogy e lap e kitűzött célt elérhesse, szükség van az anyagi támogatásra is, mely nélkül — mint alap nélkül — nem állhat fenn.

Bizalommal kérjük tehát városunk közönségét, hogy e lapra minél számosabban előfizetni sziveskedjenek.

Előfizetési ár: Negyed évre 2 korona, fél évre 4 korona, egy évre 8 korona, mely a kiadóhivatalba küldendő.

Mély tisztelettel
a szerkesztőség és kiadóhivatal.

MI UJSÁG?

— **Kegyeltes ünnepély.** A Casino volt elnökének, Márton Ferencnek arcképét, a Casino helyiség számára, Thury Gyula jeles festő művészszel megfestette. A kép ünnepélyes leplezése április hó 7-én d. e. 11 órakor tartandó rendkívüli közgyűlés alkalmával történik, mely kegyeltes ünnepélyre meghívta a Casino elnöksége a helybeli egyletek elnökségét és szerkesztőségünket is. Az ünnepi beszédet Gulner Gyula a Casino elnöke, országgyűlési képviselőnk fogja tartani. E kegyeltes megemlékezés s az azzal kapcsolatos ünnepély méltó a magas színvonalon álló egylet érzelméhez és méltó az elhunyt elnök emlékezetéhez.

— **Országgyűlési képviselő választók** 1901. évi névjegyzékének összeállítása f. hó 26. és 27-én fog Abony községében eszközölni, Aranyi Sándor küldöttségi elnök vezetése alatt. Felhívjuk a közfigyelmet eme fontos actusra, hogy akiknek netáni jogosultságuk eddig mellőzve voltak, azoknak érvényesítése céljából ne sajnálják a fáradságot az összeíró küldöttség megkeresésére, mert annak most van a legalkalmasabb ideje, hogy polgári legszebb jogaik gyakorlásában annak idején ne korlátozathassanak.

— **Helyreigazítás.** „Márczius 15”-nek külső ünnepélyéről írott közleményem harmadik bekezdésének hetedik sorában, mivel a korrekturát fizikai okokból ellenem nem őrizhettem — hazafiúi érzésemet mélyen compromittáló kétes értelmű frázis nyomtatott ki, mely így hangzik: Lángoló honszerelme sajtó sebének fájdalmát, hogy a 48-as eszméknek korszellemeit, miut a hazafiságnak lánglelkű sáfárja őrizze, ébresztgesse, a lankadtságtól megóvja s gyújtó szavaival hévre gerjessze. Kéziratomban szerint idézett mondat a következő értelemben veendő: Lángoló honszerelme elnémította sajtó sebének fájdalmát, hogy a 48-as fenkölt eszmék korszellemeit, — mint a hazafiságnak lánglelkű sáfárja — őrizze, ébresztgesse, a lankadtságtól megóvja s gyújtó szavaival hévre gerjessze. Abony, 1900. márcz. 22. Hazafias tisztelettel: Veverán István „Abony” főmunkatársa.

— **Kossuth Lajos legszebb arcképe.** Remek kivitelű arcképe készült el a nemzet atyjának. Ez a kép úgy művészi szempontból, mint hűség tekintetében páratlanul áll a Kossuth-

képek között. „Ez az én szeretett bátyám 1849-iki leghívebb arcképe.” Ezt írja a megdicsőült kormányzó nagy szellemű nővére. Rutkayné Kossuth Lujza. Ez a kép tehát abból a korból varázsolja elénk Kossuth Lajost, a mikor küzdelmeinek és dicsőségének zenithjén állott, tehát kétszeresen drága ereklye, mert ebből az időből nincs róla képünk. Minden ott van a képen, a mi benne nagy volt: a tűz, az elszántság, a hazáért és nemzetéért való rajongás a szabadság vágya és a lángész ihlete. Kossuth Lajos ilyen volt, csakis ilyen lehetett. Ne hiányozzék ez a kép egyetlen házból, egyetlen körből sem. A gyönyörű kép ára csak 3 frt. 40 kr. Megrendelhető gróf Kreith Bélánál Bpsten. IV. Gránátos utca 14. szám alatt. Erre vonatkozólag még olvasóink figyelmébe ajánljuk az 1848—49-iki ereklyemúzeum felhívását is.

— **A fővárosi 1848—49-i és Kossuth múzeumról.** Az 1848—49-i hősi honvédek, vértanúk és Kossuth Atyánk emléktárgyainak múzeuma, a nemzet kegyeletnek legszebb temploma és legjobb iskola a szent hazaszeretnek. Háromezernél több emléktárgy: sok száz olajfestésű csatakép és arckép, több ezerre menő nyomtatott képek és proklamációk, az ellenségtől elvett zászlók, honvédruhák, Kossuthnak csaknem összes turinói butorai, a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth képek, kéziratok stb. képezik a budapesti 1848—49. emlékek gazdag múzeumát. Ennek a hazafias intézménynek a pénzügyminiszterium okmánybélyeg mentességet adott és a kereskedelmi miniszterium megengedte a múzeum kiadványainak szétküldéséhez a hírlapbélyegek használatát. A magyar hazafiság, vitészség és vértanúság, valódi templomának, a fővárosi 1848—49-i múzeumunknak főntartói a múzeum könyv-, hangjegy- és képkönyvtárainak állandó vevői. A fővárosi 1848—49-i múzeumunk megalapítása óta legérdekesebb kiadványa e múzeumunk most jelenik meg. Az emberiség díszének, a magyar nemzet megváltójának, ami dicső Kossuth Atyánknak 1848—49-i arcképét adja ki a fővárosi 1848—49-i múzeum, hazánkjobbainak ajánlván ezt a remek fénykép-ut. leghívebb életnagy arcképet. Barabás, Marasztóni és több jeles művészrajzoló litografáltak 1849-ben Kossuthnak életnagy képét, azonban ezek, a ma már csak ritkán látható képek nem élethűek. E képekből még halvány fogalmat sem nyerhetünk arról, hogy minő nagyszerű, felséges és rokonszenves arca volt Kossuthnak. A mi most kiadott képünk Kossuthnak számos egykorú Dagnerotypjei és fényképei nyomán készült, nagy asszonyunk Kossuth nővéreinek útmutatása és Kossuth Ferencnek, valamint több jeles festőművészeinknek közreműködése mellett. Több évi utánjárás és sok áldozatok árán mos kiadott képünk Kossuthnak egyetlen legtökéletesebb életnagy képe. E remek és nagybecsű képek múzeumunk érdekében való megvételét melegen ajánljuk hazafiság tekintetében, legjobb községeink, kaszinóink, olvasókörreink, egyleteink és minden jó magyarnak pártfogásába, 3 frt 40 kr. csekélyárért. E képek bolti ára 5 frt és 50 kr. vagyis 11 korona lesz. Minden igazi jó magyarnak, — ha módjában áll — szent kötelessége támogatni a fővárosi legnagyobb 1848—49-i múzeumot, midőn a jeles fővárosi tanácsa múzeumunknak eddig birt helyiségét elvette, míg a német Göthe múzeumnak ingyenes díshelyiséget adtak a a derék fővárosban. Az 1848—49-i dicső napokban a most mult ötvenéves jubileum alkalmából ma nincsen nagyobb szerű emléke, mint az 1848—49-i és Kossuth múzeum, amelynek hazafias főntartóhoz, kiadványaink vevőéhez fordulunk, tudván, hogy a hősök és vértanúk e Pantheonának létezése megszűnnék, ha országunk jobbjai nem támogatják azt.

Budapest, 1900. márczius hó. — Hazafias tisztelettel

Krivácsi József, gróf Kreith Béla,
1848—49-i honvéd tüzérezredes, Komárom 1848—49-i Kossuthmúzeum
várának v. tüzérpáncsnoka. alapítója.

— **A magyar birodalom népesedése január havában.** A magyar korona országában élve született 62.270 gyermek, halva 1.491. Hét évnel fiatalabb korban 19.846, két évnel idősebb korban 22.495 haltak el. E szerint az összes szám 42.341. A népesség természetes szaporodása pedig 19.929. A házasságkötések összes száma a magyar korona országában január hónapban 18.141, csupán a magyar anyaországban 15.983. Csupán a tulajdonképeni Magyarország népesedését tekintve, azt látjuk, hogy január havában csaknem 9000-rel több a szaporodás, mint a mult év ugyanezen hónapjában: majd 4000-rel több a születés és 5000-rel kevesebb a halálozás.

— **Protkovszky Gábor.** Így nevezik azt a szökött katonát, aki Szolnokon mult év szept. 13-14-re Moller Dániel pék mestert és feleségét agyonütötte és kirabolta s azóta horogra került. A jómadár a gyilkosság után Czegléden is megfordult; az elfogatáskor nála talált tárgyakról, miket ott vásárolt tudták meg.

— **Berczeliek pere.** Ritka és érdekes rágalalmazási pör folyt a napokban a czeglédi kir. járásbírósa előtt. A panaszos Sivó József uradalmi bérlő, akit Visontai Soma budapesti ügyvéd képviselt, a vádlottak pedig Némedi Gyula monori fiatal szolgabíró és Tóth József kir. tanfelügyelő voltak. A szolgabíró dr. Hets Béla fővárosi fiatal ügyvéd védte. A panaszos ügy Bercelen történt. Ott egyik gyűlésen, a melyben a szolgabíró is részt vett, azt tárgyalták, hogy a berceli állami iskola terheiben a község mennyi részt vesz. A berceliek zúgolódtak az iskola ellen,

különösen nem voltak megelégedve annak magyarságával. A berceliek pártjára kelt Sivó József bérlő is. Annak magatartása a jelenlevő szolgabíró annyira felháborította, hogy Sivót rendre utasította és állásfoglalását hazafiatlannak nevezte el. Sivó József ezt tette panasz tárgyává. A panaszos időközben a tanfelügyelő ellen visszavonta a panaszt, csak a szolgabíró megbüntetését kérte. A tárgyalás befejeztetvén, dr. Visontai Soma a vádlottat, hivatkozva a panaszos érdemeire, szigorúan büntetni kérte. A bíróság a perbeszéd meghallgatása után ítéletet hozott és a vádlottat felmentette, mivel büntetendő cselekményt nem talált.

— **Nemzetközi kongresszus** a szőlőmoly leküzdése érdekében. Ez év július végén „Villefranche”-ban (Faranciaország, Röhne) nemzetközi kongresszust tartanak a szőlőmoly leküzdése érdekében. A kongresszus 2 napig fog tartani. Jelentést fognak tenni a kárttevő fellépésről Európa különböző szőlőtermelő államaiban. Tárgyalni fogják a szőlőmoly terjedésének megállítását célzó eljárásokat. Mint értesültünk, tervbe vették, hogy egy nemzetközi jéry-t neveznek ki, melynek feladata lesz a szőlőmolyról és annak legyőzéséről szóló legjobb munkák között a jutalmakat kiosztani. E célra 5000 frank, valamint arany- és ezüst-érmék állanak rendelkezésre. A kongresszuson mindenki részt vehet. Bővebb felvilágosítás kapható Vermorel V. a villefranchei szőlészeti állomás igazgatójánál, a kihez a jelentkezések is intézendők.

— **Érdekes per.** A csehek miatt ugyan csak cifra perbe keveredett. Czegléd város. Egy ceglédis értékeskedő egy kőbányai kereskedőnek vagy öt koesi disznót eladott. A disznókat Prágába szállították, ott azonban a prágai helytartóság azokat elkobozta és eladta. A káros kőbányai kereskedő most a ceglédi kereskedő ellen fordult. Azon felül beperelte Kiss Gyula elnöki tanácsnokot, meg a várost is 19000 korona erejéig azért, mert a disznókat innen szállították. A per a várossal és az elnöki tanácsnokkal szemben teljesen alaptalan, hiszünk is, hogy jó eredménnyel végződik. De az a furcsa és nagy közjogi jelentősége van, hogy a cseh atyafiak miatt miként kerül perbe a város. Nem ártana, ha ezt az esetet képviselőnk az országgyűlésen interpellációvá tenné.

— **Az iparhatósági megbizottak intézményének reformja.** A kereskedők és iparosok köréből sok panasz hangzott fel amiatt, hogy az iparhatósági megbizottak intézménye nagy terhet ró rájuk, működésük azonban a gyakorlatban nem érvényesül kellőképp, a mi e különben kitűnő intézmény további fentartását mai formájában illuzóruhá teszi. Ez okból a kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy az ipartörvény most folyamatba levő módosításának előkészítése alkalmával a szóban forgó intézmény átalakítását is tervbe veszi. A miniszter ezt az intézményt továbbra is fentartani óhajlja, de az iparhatósági megbizottakat fel akarja menteni azoknak a feladatoknak teljesítése alól, melyek végzésre iparukban való elfoglaltságuk miatt, megfelelni nem képesek, a hatáskörükben megmaradó teendők végzését pedig megkönnyíteni szándékozik s olyan önkormányzati szervvé akarja ezt az intézményt átalakítani, melynek véleménye, illetve közreműködése az elsőkörű iparhatóságok tevékenységét hatályosabbá teszi.

— **Régi levéljegyek érvényesítése.** A kereskedelmi miniszter tegnap rendeletet adott ki, mely szerint az osztrák értékű régi levéljegyek, valamint az ez évi január hó 1-én forgalmon kívül nem helyezett egyéb régi posai értékek még ez év szept. 30-ig érvényesek.

— **A magyarság eszméjének terjesztése,** a nemzeti érzék felébresztése ma úgyszólván az egész fővárosi napilapokban egyes egyedül az Egyetértésnek fő és soha szem elől nem tévesztett programmpontja. Ez a harminczhárom éve fennálló, nagy magyar lap szerkesztőségének olyan tradíciója, a melytől sohasem tágitott s most sem tágit. Ma pedig — tudjuk mindannyian — olyan idöket élünk, hogy egy magyar napilapnak szebb, fontosabb és nehezebb feladata nem is lehet, mint a nemzeti érzék felébresztése; mindennek, a mi igaz magyar, támogatása. Régóta nem éltünk olyan idöket, mint most, amikor ebben az országban minden nemzetiség fennhordja fejét, büszke a nemzetiségére, csak a magyar jár lehorgasztott fővel s türi, hogy oláh, tót, német idehaza és a külföldön egyaránt lázít, izgat ellene. Az Egyetértés napról-napra küzd a magyarság érdekei mellett s minden erejével támogatja azt a

mi magyar. Az Egyetértés nemesak a magyar szellem terjesztését tűzte ki, de gondot fordít jó ideje különösen a magyar ipar pártolására, támogatására. Azt, hogy az Egyetértés a legkimerítőbb tudósításokat közli úgy a politikai, mint a társadalmi élet minden mozzanatáról, hogy az Egyetértés a legterjedelmesebb és így legbővebb tartalmú napilap, szinte felesleges külön kiemelni. Az Egyetértés vezére Eötvös Károly, aki az új évnegyedben a Bakonyról ír az ő páratlanul magyar tollával regényes, remek cikksorozatát. Felelős szerkesztő: Dienes Márton, politikai főmunkatárs pedig Kossuth Ferencz, a függetlenségi párt elnöke. Előfizetések az Egyetértés kiadóhivatalához. (Budapest, Papnövelde-u. 8.) intézendők, mely kívánatra szívesen küld ingyenes mutatóvényszámot.

— Stefánia főhercegnő esküvője.

A miramarei esküvő, ez a páratlanul magában álló frigykötés megtörtént. A belga király leánya, Rudolf trónörökös özvegye, akire még nem régen úgy tekintettünk, mint a leendő magyar királyné, immár egy magyar nemesember Lónyay Elemér gróf hitvese s az 1848-iki nemzetgyűlés elnöke nővérének Pázmány Vilvának a menyje. S meg kell adnunk, hogy a királyleányból és a magyar ifjúból, amint ez a „Budapest” sikerült képén is látható, szép összeillő pár lett. Ugyancsak a „Budapest”-ben volt először szemlélhető a főhercegeasszony új otthonának, a bodrogolaszi Lónyay-kastélynak a rajza is, ugyszintén az esküvő színhelye Miramare is. Egyáltalán nincs ujság, amely illusztrációban is az eseményekkel oly egyforma lépést tartana, mint a „Budapest” képes politikai napilap. Aki a „Budapest”-nek csupán az illusztrációit nézi meg: az a legfontosabb eseményekről már tájékozódhatik. De a „Budapest” más tekintetben is a legjobb és a legajánlatosabb napilap. Röviden, velősen benne van minden Akinek, főkép a nyári időszak beköszöntével, nincs sok ideje az olvasásra, de a hazai és külföldi eseményekről mégis tájékozódni akar: annak a legajánlatosabb a „Budapest” már olvasása miatt is. A „Budapest” előfizetési ára ugyanis egy óra 2 kor. (1 frt), három óra 6 korona (3 frt). A kiadóhivatal (Bpest, IV., Sarkantyus-utca 3. sz. a.) szívesen küld kívánatra bárkinek mutatóvényszámot.

— Széll Kálmán sikerének titka.

Köztudomású dolog, hogy Széll Kálmán a belügyminiszteri tárczát ideiglenesen magának tartotta meg, azzal a szándékkal, hogy a fuzió után azt vagy Apponyinak, vagy Horánszkyknak juttassa. Tervét azonban nem valósíthatta meg, mert a belügyminiszterségre Szilágyi Dezső is aspirált. A helyzet most is változatlan s a miniszterelnök igen jól tudja, hogy akár Apponyit-Horánszkyt, akár Szilágyit teszi meg belügyminiszterre, a szabadelvű pártban szakadás áll be, mert a csúszott miniszterjelölt és pártja az ellenzékbe megy át. Így hát Széll Kálmán a belügyminiszteriumot továbbra is maga vezeti s ez idő szerint legfőbb gondját az képezi, hogy a tárczára éheseket csitítsa s türelmetlenségüket ellensúlyozza. Hogy ezt elkerülhesse s hogy a pártzugolódás és elégedetlenség helyett jókedvű legyen s a jelennel megbéküljön, arra igen zseniális módot eszelt ki. Semmit sem tett egyébként mást, mint azt, hogy a szabadelvű párt tagjai számára a legvigább éleztapra, a Mátyás Diákra előfizetett s így a szabadelvű párt tagjai most (olvassván a Mátyás Diákot) állandó jókedvben vannak s harsogó kacajaik közt a belügyminiszterség kérdésének eldöntésére nem is gondolnak. Mindehhez csak azt tesszük hozzá, hogy a Mátyás Diák előfizetési ára negyedévre 3 korona s hogy a kiadóhivatal (Budapest, Sarkantyus-utca 3.) ingyen küld mutatóvényszámot.

— **Az időjárás.** Esőzések várhatók, melyek a hó végéig eltartanak. 25-iktől kezdve szép idő (Herschel szerint.)

— **Eladás.** Öt éves rizling bor és törköly pálinka van eladó. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

CSARNOK.

A spiritizta.

Nézd nézd, már mozog a forintos k-é-t; két millió dollár! — Szent Isten többszörös milliómos vagyok — az enyém az egészvilág: — Visszafojtott lélekzettel várták a megidézett János apó szellemének nyilatkozatát, mert hát Bíró János uramék amerikai nagybátyja meghalt és mint amerikai, millióknál kevesebbet nem hagyhatott örökségül . . . . .

Összeült a kis spiritizta társaság: János uram harmad magával és legjobb barátjának szellemét hívta segítségül, hogy meggyőzze két társát álmának valóságáról: János apró szelleme jelenj meg! — Mutasd meg, hány millió az örök-

ségem! — Kettő: e szó villamos áram gyorsaságával terjedt az egész városban. Apraja-nagyja sietett János uramék házába, hogy üdvözölje a világ leggazdagabb és így legboldogabb emberét. Ott volt a bíró, a képviselő és előjáró testület, a nemzetes urak, hogy a milliós levegővel táplálják tüdejüket.

Volt borozás, no és természetesen tanácskozás is, mi lesz a milliók sorsa!?

Uj községháza épül, a mely tul tesz a híres budapesti parlament épületen; új templom, — iskola, no meg korema a legvalódibb magyar borral.

De még folytatták a tervezgetést: a kis Mácska község kiterjeszkedett, már Londonnál is nagyobb szabású lett. Semiránus függő kertjét és a bábéli nagy tornyot a világ minden fia jött megbámulni — szóval Mácska lett a világ központja és benne János uram a világ leghatalmasabb ura.

Sürgöny ment Amerikába, hogy értesítsék az örökség millióinak száma felől, mert hát két millió dollárnál kevesebb nem lehet, de talán téved a jóságos szellem és több!? Most már aggodni kezdtek, a bizonytalanság izgatta őket; elvégre feltétlenül bíztak a szellemben, kevesebbet nem modott; mégis? a szellem — ugyan nem ember — de ember volt és a tévedés emberi dolog!

Elmult egy hét, kettő, három . . . . . Az elmaradt válasz már kombinációkra adott alkalmat.

Nagyon nagy a vagyon, nem tudják hamar kimutatni. — Talán csalást akarnak elkövetni és egynehány milliót elesenni? — Végre végre

a negyedik héten érkezett az első hír: levél jött Amerikából! Belépett a postás Bíróék házába.

— „Levél jött Bíró Jánosó czimére.”

Ekkor már az egész rokonság és atyafiság Bíróéknál volt és várták a jóhírt Amerikából, Bíró leültette a póstást, borral is megkínálta és aztán félve, remegve kérdezte a póstástól:

„Honnét jött a levél?”

„Amerikából.”

„A-me-rikából? Nos? Nos!”

„Egy . . . . .”

„Szó sincs róla” kiáltott azgatottan Bíró „ket-kettő, biztosan tudom, hogy kettő!”

„De kérem egy!”

„Kettő!”

Már izgatott lett a beszélgetés, mikor kimagyarázhatta magát a postás: Egy korona büntetést kellett fizetni. A levélben az amerikai özvegy bocsánatot kért, hogy a levélre nem tehetett bélyeget, de Istenben boldogult férje egy fillér nélkül hagyta. Kéri tehát jószívű rokonai támogatását, azoknak nemes kebléhez fordulván.

Osman.

Szerkesztői üzenetek.

Corporal Gregor Szikszay, Bucka. Az alkalmatlankodásért szívesen megbocsátunk, csak ön bocsásson meg, hogy ily soká izenünk s hogy dolgozatát nem közölhetjük.

„Sic itur.” — Látszik, hogy első kísérlet, — kérjük legyen ez utolsó is.

„Művezető.” A vége felé elég jól menne, de az eleje az ilyen féle kitételek miatt, hogy: s a keringő piánó akkardjai közé mntegy trilla szerűleg vegyül némely hölgy kacagása — . . . . . itt az élvezet templomában . . . . . stb. egy kissé erőltetett.

„Vadvirág.” — . . . . . gyenge eszméinek rim sorozatát . . . . . közleményeink közé — pardon — nem sorozhatjuk.

Forradalom

a kosmetika terén

UJ!

UJ!

UJ!

ártalmatlan

ártalmatlan

CRÉME ARISTOKRAT.

Bámulatos és meglepő hatásu **arcz** és **kéz** crème; — **teljesen ártalmatlan** és **zsirmentes** készítmény; — a legrövidebb idő alatt eltünteti az arcz és kéz mindenféle tisztátalanságát u. m. szeplőt-, májfoltot-, bőrtkát (mitessert), sőt hosszabb használat után az arcznak ránczait is elsimitja, eltünteti. **Hatásáért kezeskedem.**

Egy próba tégely ára **1 frt 50 kr.**

Egy nagy tégely ára **3 frt — kr.**

Poudre **Aristokrat** a legujabb arcz Poudre **teljesen ártalmatlan** anyagokból készítve, nappal vagy este használva rendkívül szép és elegáns arczszínt ad. Kapható fehér, rózsza és crém színben.

Egy doboz ára **1 frt 50 kr.**

Megrendelések vagy utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközölhetők.

Léontine Clément

urhölgnél

Budapest, VII., Csengery-u. 8.